

Lieta C-620/19

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2019. gada 20. augusts

Iesniedzējtiesa:

Bundesverwaltungsgericht (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 4. jūlijs

Revīzijas sūdzības iesniedzēja, apelācijas sūdzības iesniedzēja un atbildētāja:

Land Nordrhein-Westfalen

Atbildētājs revīzijas tiesvedībā, atbildētājs apelācijas tiesvedībā un prasītājs:

D.-H. T., kas rīkojas kā maksātnespējas administrators pār *J & S Service UG (haftungsbeschränkt)* mantu

---

Bundesverwaltungsgericht [Federālā administratīvā tiesa]

LĒMUMS

[..]

administratīvajā lietā

D.-H. T., kas rīkojas kā maksātnespējas administrators
pār *J & S Service UG (haftungsbeschränkt)* mantu,
[..] Eiskirhene [*Euskirchen*],

prasītājs, atbildētājs apelācijas tiesvedībā
un atbildētājs revīzijas tiesvedībā,

[..] [oriģ. 2. lpp.]

p r e t

Land Nordrhein-Westfalen [Ziemeļreinas-Vestfālenes federālo zemi],
[..]

atbildētāja, apelācijas sūdzības iesniedzēja
un revīzijas sūdzības iesniedzēja

[..]

Lietas dalībnieki:

Vertreter des Bundesinteresses

beim Bundesverwaltungsgericht [Vācijas Federatīvās Republikas interešu
pārstāvis Federālajā administratīvajā tiesā],

[..] Berlīne,

7. Senat des Bundesverwaltungsgerichts [Federālās administratīvās tiesas
7. senāts]

[..]

2019. gada 4. jūlijā nolēma:

apturēt tiesvedību.

Eiropas Savienības Tiesa tiek lūgta ar prejudiciālu nolēmumu atbilstoši
LESD 267. pantam lemt par šādiem jautājumiem par Eiropas Parlamenta un
Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu
aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar
ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula, OV L 119,
2016. gada 4. maijs, 1. lpp.) interpretāciju: **[oriģ. 3. lpp.]**

1) Vai Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta j) apakšpunkta mērķis
ir arī finanšu iestāžu interešu aizsardzība?

2) Ja tas tā ir, vai formulējums “civilprasību izpilde” attiecas arī uz
finanšu iestāžu aizstāvību pret civiltiesiskām prasībām un vai tām jau ir
jābūt celtām?

3) Vai atbilstoši Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta
e) apakšpunktā ietvertajam tiesiskajam regulējumam, lai aizsargātu svarīgas
dalībvalsts finanšu intereses nodokļu jautājumos, var tikt ierobežotas
piekļuves tiesības saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 15. pantu, lai novērstu
civiltiesisku ar maksātnešpēju pamatotu atcelšanas prasījumu celšanu pret
finanšu iestādi?

P a m a t o j u m s

I

- 1 Prasītājs ir maksātnešpējas administrators. Lai vērtētu ar maksātnešpēju pamatotu
atcelšanas prasījumus, tas lūdz *Finanzamt* [Finanšu pārvaldi] sniegt ar nodokļiem

saistītu informāciju par maksātnespējīgo parādnieci, *Unternehmergeellschaft* [speciāla sabiedrība ar ierobežotu atbildību].

- 2 Finanšu pārvalde noraidīja maksātnespējas administratora, atsaucoties uz Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes *Informationsfreiheitsgesetz* [Likums par informācijas brīvību], iesniegto pieteikumu par informācijas sniegšanu par piespiedu izpildes pasākumu piedraudēšanu un izpildes rakstu izsniegšanu, saņemtajiem maksājumiem, brīdi, kad tika saņemta informācija par parādnieces maksātnespēju, kā arī par izvilkumu no uzglabātajiem datiem par visiem tās uzliktajiem nodokļiem pārsūtīšanu par nodokļu piemērošanas periodu no 2014. gada marta līdz 2015. gada jūnijam.
- 3 Minēto celto prasību *Verwaltungsgericht* [Administratīvā tiesa] būtībā apmierināja. Atbildētājas federālās zemes apelācijas sūdzību *Oberverwaltungsgericht* [Augstākā administratīvā tiesa] noraidīja, proti, tiesības uz informāciju izmantošanu neliedzot nedz procesuālajās tiesībās nodokļu jomā ietvertie nozares īpašie noteikumi, nedz tās esot pretrunā izslēgšanas pamatiem. Lai gan uz lūgto informāciju pēc būtības attiecoties nodokļu informācijas noslēpums, tā neesot jātur slepenībā no maksātnespējas administratora tāpat, kā tā neesot jātur slepenībā no [oriģ. 4. lpp.] datu subjekta, par kura nodokļu saistībām esot runa. Ar maksātnespējas procesa uzsākšanas brīdi pilnvaras rīkoties ar nodokļu datiem esot pārgājušas uz maksātnespējas administratoru. Šī pāreja attiecoties arī uz komercnoslēpumiem un nodokļu datiem, ciktāl tas esot nepieciešams, lai pienācīgā kārtā apsaimniekotu maksātnespējas mantu un piemērotu maksātnespējas procesu. Maksātnespējas administrators varot lūgt no maksātnespējīgā parādnieka ziņas par visām procesu ietekmējošām saistībām. Maksātnespējīgā parādnieka pienākums līdzdarboties attiecoties arī uz pienākumu atbrīvot Finanšu pārvaldi no nodokļu informācijas noslēpumu; tās interesēm uz konfidencialitātes saglabāšanu šajā ziņā neesot nozīmes.
- 4 Ar apelācijas tiesā būtiskās nozīmes dēļ pieņemto revīzijas sūdzību atbildētāja turpina uzturēt spēkā tās lūgumu par prasības noraidīšanu.

II

- 5 Tiesvedība ir jāaptur un ir jāsaņem Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk tekstā – “Tiesa”) prejudiciāls nolēmums par lēmuma rezolutīvajā daļā formulētajiem jautājumiem (LESD 267. pants).
- 6 1. Piemērojamās Savienības tiesību normas ir atrodamas Regulas (ES) 2016/679 1. panta 1. punktā, 4. panta 1) punktā, 15. pantā un 23. panta 1. punkta e), i) un j) apakšpunktā.
- 7 2. Piemērojamās valsts tiesību normas laikā, kad norisinājās revīzijas tiesvedība, ar 2017. gada 17. jūlija likumu [...] ir tikušas iekļautas *Abgabenordnung* [Noteikumos par nodokļiem] (turpmāk tekstā – “AO”) un ir stājušās spēkā 2018. gada 25. maijā. Tās ir formulētas šādi:

8 2.a § Tiesību normu par personas datu apstrādi piemērošanas joma

“(3) Šī likuma un nodokļu likumu tiesību normas par personas datu apstrādi nepiemēro, ja **[oriģ. 5. lpp.]** tieši vai saskaņā ar 5. punktu *mutatis mutandis* ir spēkā Eiropas Savienības tiesības, it īpaši Regula (ES) 2016/679 [...] attiecīgi spēkā esošajā redakcijā.”

“(5) Ja nav noteikts citādi, spēkā ir Regulas (ES) 2016/679, šī likuma un nodokļu likumu tiesību normas par personas datu apstrādi *mutatis mutandis* saistībā ar informāciju, kas attiecas uz identificētām vai identificējamām

1. mirušām fiziskām personām vai
2. uzņēmumiem, tiesībspējīgām vai tiesībnespējīgām personu apvienībām vai īpašuma masām.”

9 32.e § Saistībā ar citiem prasījumiem par informāciju un piekļuvi informācijai

“Ja datu subjektam vai trešajai personai saskaņā ar 2005. gada 5. septembra Likumu par informācijas brīvību (*BGBI.* I, 2722. lpp.) attiecīgi spēkā esošajā redakcijā vai attiecīgajiem federālo zemju likumiem attiecībā pret finanšu iestādi ir tiesības uz piekļuvi informācijai, spēkā ir Regulas (ES) 2016/679 12.–15. pants, skatīti kopā ar 32.a un 32.d pantu, *mutatis mutandis*. Plašākas tiesības uz informāciju saistībā ar nodokļu datiem šajā ziņā ir izslēgtas. 30. panta 4. panta 2) punktu šajā ziņā nepiemēro.”

10 32.b § Finanšu iestādes pienākums sniegt informāciju, ja personas dati nav iegūti no datu subjekta

“(1) Finanšu iestādes pienākums sniegt informāciju datu subjektam atbilstoši Regulas (ES) 2016/679 14. panta 1., 2. un 4. punktam papildus Regulas (ES) 2016/679 14. panta 5. punktā un 31.c panta 2. punktā minētajiem uzņēmumiem nepastāv,

1. ja informācijas sniegšana
  - a) apdraudētu finanšu iestāžu vai citu valsts iestāžu kompetencē ietilpstošu uzdevumu pienācīgu izpildi Regulas (ES) 2016/679 **[oriģ. 6. lpp.]** 23. panta 1. punkta d)–h) apakšpunkta izpratnē vai
  - b) [...]

un tāpēc nevar tikt ņemta vērā datu subjekta interese uz informācijas sniegšanu. 32.a panta 2. punktu piemēro *mutatis mutandis*.”

11 32.c § Datu subjekta piekļuves tiesības

“(1) Datu subjektam nav tiesību pieprasīt no finanšu iestādes piekļuvi atbilstoši Regulas (ES) 2016/679 15. pantam, ja

1. datu subjekts nav jāinformē saskaņā ar 32.b panta 1. vai 2. punktu,
2. informācijas sniegšana ierobežotu finanšu iestādes tiesību subjektu, ceļot, īstenojot vai aizstāvot civiltiesiskas prasības vai aizstāvoties no pret to izvirzītām civiltiesiskām prasībām Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta j) apakšpunkta izpratnē; finanšu iestādes pienākums sniegt informāciju saskaņā ar civiltiesībām paliek neskarts.”

[..]”.

III

- 12 Prejudiciālajiem jautājumiem ir nozīme lēmuma pieņemšanā. No atbildēm uz tiem ir atkarīga atbildētājas revīzijas sūdzības pamatotība. Uz tiem ir jāatbild Tiesai, jo uz tiem nav tikusi sniegta atbilde judikatūrā un atbilde uz tiem nav arī acīmredzama. Saistībā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu un konkrētajiem prejudiciālajiem jautājumiem nozīme ir turpinājumā izklāstītajiem apsvērumiem.
- 13 Regula (ES) 2016/679 šīs lietas pamatā esošajiem faktiem nav piemērojama tieši; runa nav nedz par fiziskas personas **[oriģ. 7. lpp.]** (nodokļu) datiem Regulas (ES) 2016/679 1. panta 1. punkta un 4. panta 1) punkta izpratnē, nedz par tiesībās datu aizsardzības jomā paredzētām datu subjekta piekļuves tiesībām saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 15. pantu. Tiesībās datu aizsardzības jomā reglamentētais datu subjekta statuss ir ļoti personiskas tiesības, kas nekļūst par maksātnespējīgās personas īpašuma daļu un tāpēc uz to neattiecas pārvaldīšanas un rīkošanās pilnvaru pāreja uz maksātnespējas administratoru saskaņā ar *Insolvenzordnung* [Likuma par maksātnespēju] (turpmāk tekstā – “*InsO*”) 80. panta 1. punktu. Taču Tiesa, lai nodrošinātu vienotu Savienības tiesību interpretāciju, ir atkārtoti apstiprinājusi tās kompetenci lemt arī par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, kuri attiecas uz Savienības tiesību normām, situācijās, kurās pamatlietas fakti neietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā, bet kurās tomēr šīs Savienības normas ir kļuvušas piemērojamas valsts tiesību dēļ, kurās ir atsauce uz Savienības tiesību normu saturu (skat. Tiesas spriedumus, 2006. gada 16. marts, C-3/04 (ECLI:EU:C:2006:176), *Poseidon Catering BV*, 14. un nākamie punkti, un 2012. gada 18. oktobris, C-583/10 (ECLI:EU:C:2012:638), *Nolan*, 45. un nākamie punkti).
- 14 Šie priekšnoteikumi šajā gadījumā ir izpildīti. Likumdevēja mērķis, papildinot Noteikumus par nodokļiem, ir – kā tas it īpaši izriet no AO 2.a panta 3. un 5. punkta – ārpus Regulas (ES) 2016/679 tiešās piemērošanas jomas atbilstoši Noteikumu par nodokļiem vispārējam principam paredzēt vienotus procesuālo tiesību noteikumus – kuri parasti vienlaikus ir noteikumi par personas datu apstrādi – visām personām, kuras skar tiesības un procesuālās tiesības nodokļu jomā, neatkarīgi no to juridiskās formās [..]. Norādes uz to, ka šis tiesiskā regulējuma mērķis attiektos tikai uz Savienības tiesībās reglamentētajiem nodokļiem, nav saskatāmas. Turklāt atšķirīgu datu apstrādi atkarībā no nodokļu maksātāju un nodokļu veidiem – kā to tiesas sēdē norādīja par grozījumiem

Noteikumos par nodokļiem galvenās atbildīgās Federālās finanšu ministrijas pārstāvji – nebūtu iespējams realizēt arī tehniski.

- 15 Vienlaikus valsts likumdevējs būtībā vēlējās esošās tiesības uz piekļuvi informācijai saskaņā ar federālajiem un zemju likumiem par informācijas brīvību padarīt atkarīgas no šīm vienotajām procesuālajām tiesībām nodokļu jomā **[oriģ. 8. lpp.]** un tādējādi neļaut piemērot likumus par informācijas brīvību nodokļu datiem konkrētās nozarēs [...]. Šāds mērķis ir AO 32.e pantam. Šīs tiesību normas kā norādes uz juridisko pamatu interpretācija ir izslēgta. Minētais nozīmētu, ka tajā reglamentētā Regulas (ES) 2016/679 12.–15. panta, skatītā kopā ar AO 32.a–32.d pantu, piemērošana *mutatis mutandis* trešo personu tiesībām uz informāciju, kuras nav datu subjekti, vienmēr nozīmētu tiesību izslēgšanu un tāpēc [šādai interpretācijai] nebūtu nozīmes. Šāda normas izpratne, ņemot vērā AO 32.e panta pirmā teikuma formulējumu, nav iespējama. Minētais saskaņā ar Federālās finanšu ministrijas pārstāvju paskaidrojumiem tiesas sēdē neatbilst arī tiesiskā regulējuma mērķim, kas izpaužas AO 32.a panta otrajā un trešajā teikumā, ierobežot tiesības uz informāciju – ciktāl tās tiek piešķirtas federālajos un federālo zemju likumos par informācijas brīvību – augšējās robežas izpratnē līdz apmēram, kas izriet no Noteikumiem par nodokļiem.
- 16 Ņemot vērā minēto, nevar būt runa par “atšķirīgu” jauno tiesību normu Noteikumos par nodokļiem interpretāciju saistībā ar faktiem, kuriem ir piemērojamas Savienības tiesības, no vienas puses, un faktiem, kuriem tās nav piemērojamas, no otras puses.
- 17 Par pirmo jautājumu
- No atbildes uz šo jautājumu ir atkarīgs tas, vai finanšu iestāde vispār var liegt piekļuvi nodokļu maksātājas nodokļu datiem, atsaucoties uz Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta j) apakšpunktu. Uz to acīmredzami ir pamatojies valsts likumdevējs saskaņā ar viennozīmīgo AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunkta formulējumu, kas atbilstoši likuma pamatojumam [...] balstās uz Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta j) apakšpunktu un turklāt uz šo tiesību normu *expressis verbis* atsaucas. Turpretim attiecīgo speciālistu aprindās daļēji tiek pārstāvēts viedoklis, ka Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta i) un j) apakšpunktā ietvertās izslēgšanas klauzulas ir piemērojamas tikai privāto tiesību subjektiem; j) apakšpunktam šajā ziņā esot galu galā tikai paskaidrojoša funkcija attiecībā pret citu privātpersonu tiesību un brīvību aizsardzības nolūkā plaši formulēto i) apakšpunktu [...] **[oriģ. 9. lpp.]** [...]. Par šo viedokli liecina tas, ka svarīgu sabiedrības interešu aizsardzība ir Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta a)–h) apakšpunktā ietverta izslēgšanas klauzulu priekšmets. Svarīgas valsts finanšu intereses budžeta un nodokļu jautājumos var tikt aizsargātas, piemēram, pamatojoties uz Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta e) apakšpunktu.
- 18 Par otro jautājumu

Ciktāl finanšu iestādes principā var atsaukties uz Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta j) apakšpunktu, ir jānoskaidro jautājums, vai formulējums “civilprasību izpilde” aptver arī aizstāvību pret civiltiesiskām prasībām. Tas atbilstoši valsts likumdevēja vērtējumam – kā tas atkal viennozīmīgi var tikt secināts gan no AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunkta formulējuma, gan no tā pamatojuma [...] – tā ir. Šajā ziņā Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta j) apakšpunkta tiesas minēšanas AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunktā mērķis atbilstoši Federālās finanšu ministrijas pārstāvju argumentācijai tiesas sēdē, ņemot vērā sasniedzamo atbilstību Savienības tiesībām, ir paskaidrot, ka runa ir tikai par aizstāvību pret civiltiesiskām prasībām šī tiesiskā regulējuma izpratnē.

19 AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunktam ir jānodrošina, ka finanšu iestādēm vienlīdzīgas un likumīgas aplikšanas ar nodokļiem un nodokļu ienākumu nodrošināšanas izpratnē civiltiesisku prasījumu gadījumā netiek radīta labāka, taču arī ne sliktāka situācija kā citiem debitoriem vai kreditoriem; tāpēc pienākumu sniegt informāciju ir jānosaka vienīgi saskaņā ar civiltiesībām [...]. Tiesību normas mērķis ir labot administratīvo tiesu “maksātnespējas administratoriem labvēlīgo” judikatūru par pieprasījumiem piekļūt informācijai saskaņā ar federālajiem un federālo zemju likumiem par informācijas brīvību [...]. Atbilstoši tai maksātnespējas administratora pārvaldīšanas un rīkošanās pilnvaras saskaņā ar *InsO* 80. panta 1. punktu attiecas arī uz informāciju, uz kuru attiecas nodokļu informācijas noslēpums un kuras mērķim ir jābūt **[oriģ. 10. lpp.]** pārbaudīt ar maksātnespēju pamatotas atcelšanas prasības saskaņā ar *InsO* 129. un nākamajiem pantiem pret finanšu iestādēm [...]. Šīs judikatūras sekas bija tādas, ka maksātnespējas administratori no finanšu iestādēm varēja pieprasīt piekļuvi maksātnespējīgo parādnieku nodokļu datiem, pamatojoties uz kuriem tie tikai varēja pārbaudīt maksātnespējas apstrīdēšanas prasījumus pret finanšu iestādēm. Pret citiem maksātnespējīgā parādnieka kreditoriem maksātnespējas administrators var celt tikai civiltiesiskas prasības par informācijas sniegšanu, kuras AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunkts neskar. Taču civiltiesiskas prasības par informācijas sniegšanu saskaņā ar *Bundesgerichtshof* [Federālās augstākās tiesas] judikatūru ir atkarīgas no tā, ka ar maksātnespēju pamatota atcelšanas prasība principā pastāv un runa ir vairs tikai par precīzāku prasības veida un apmēra noteikšanu. Tāpēc, kamēr nav konstatējamā atmaksāšanas saistības, maksātnespējas administratoram saistībā ar visu nepieciešamo informāciju ir jāvēršas pie maksātnespējīgā parādnieka [...]. Līdz ar to no citiem kreditoriem maksātnespējas administrators var pieprasīt informāciju tikai ievērojami vēlākā procesa stadijā; tādējādi radītais sliktākais finanšu iestāžu stāvoklis ar AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunktu nākotnē ir jānovērš.

20 Tas, vai šis Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta j) apakšpunkta tiesiskā regulējuma mērķis tiek sasniegts, ir jānoskaidro. Tiesību norma pilnvaro valsts likumdevēju – ar zināmiem nosacījumiem – pieņemt stingrākas tiesību normas, lai nodrošinātu civiltiesisku prasību izpildi. Atbilstoši parastai nozīmei jēdziens “izpilde” attiecas uz personas, kurai ir prasījums (kreditors), sfēru un galvenokārt tiek izmantos kā sinonīms būtībā jau pastāvoša prasījuma izpildei; tam pašam būtu jāattiecas uz, piemēram, jēdzienu “the enforcement” angļu vai “l'exécution”

franču valodas Regulas (ES) 2016/679 redakcijā. Tāpēc aizstāvību pret civiltiesiskām prasībām nevar vienkārši iekļaut jēdzienā “izpilde”. Minētais ir spēkā jo vairāk, ņemot vērā, ka regulas autors Regulas (ES) 2016/679 9. panta 2. punkta f) apakšpunktā, 17. panta 3. punkta e) apakšpunktā, 18. panta 1. punkta c) apakšpunktā un 2. punktā, 21. panta 1. punkta otrajā teikumā un 49. panta 1. punkta e) apakšpunktā **[oriģ. 11. lpp.]** nošķir jēdzienus (likumīgu prasību) “celšana”, “īstenošana” vai “aizstāvēšana”. Šajā ziņā nav skaidrs, vai likumīgu prasību aizstāvēšana ietver arī aizstāvību pret šādām prasībām [..].

- 21 Ja formulējums “civiltiesisku prasību izpilde” aptver finanšu iestāžu aizstāvību pret šādām prasībām, rodas vēl viens jautājums par to, vai prasībām (šajā gadījumā ar maksātnespēju pamatotas atcelšanas prasības) pret atbildētāju ir jābūt jau celtām vai pietiek ar to, ka šāda informācija tiek pieprasīta, lai šādas prasības pārbaudītu. Valodas ziņā neveiksmīgajā AO 32.c panta 1. punkta formulējumā notiek atsaukšanās uz finanšu iestādes tiesību subjekta aizstāvību no “pret to izvirzītām civiltiesiskām prasībām [..]”. Ja “celt” uzskata par sinonīmu vārdiem “pieprasīt”, “apgalvot”, “iesniegt pieteikumu”, “lūgt” vai “īstenot”, formulējums “celt” nozīmē, ka prasītājs (kreditors) ir jau atsaucies uz prasījumu pret atbildētāju (parādnieku), tātad tas katrā ziņā būtībā jau ir konkretizēts. Turpretim nevajadzētu pietikt ar vienkāršu – ar lūgtajiem nodokļu datiem vēl konkrētāk pārbaudāmo – iespēju, ka pastāv ar maksātnespēju pamatoti atcelšanas prasījumi pret finanšu iestādi. Taču, ja tiesības saņemt informāciju būtu izslēgtas tikai pēc ar maksātnespēju pamatotas atcelšanas prasības celšanas, tiesību normai vispār nebūtu nozīmes, jo maksātnespējas administrators nepieciešamos datus būtu ieguvis jau iepriekš. Tāpēc senāts AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunktu atbilstoši tā viennozīmīgai jēgai un mērķim saprot tādējādi, ka formulējums “celta” aptver “vēl ceļamas” vai “iespējamas” prasības. Strīdīgs un noskaidrojams ir jautājums, vai šī izpratne vēl atbilst Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta j) apakšpunktam.
- 22 Par trešo jautājumu
- Visbeidzot ir jānoskaidro, vai valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru piekļuves tiesības atbilstoši Regulas (ES) 2016/679 15. pantam tiek ierobežotas, lai novērstu **[oriģ. 12. lpp.]** iespējamās ar maksātnespēju pamatotas atcelšanas prasības pret finanšu iestādēm, var tikt balstīts uz Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta e) apakšpunktu.
- 23 Valsts likumdevēja ieskatā AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunkta tiesiskā regulējuma mērķis neradīt finanšu iestādēm nedz labāku, nedz sliktāku situāciju kā citiem kreditoriem un parādniekiem ir arī vienlīdzīgas un likumīgas aplikšanas ar nodokļiem un nodokļu ieņēmumu nodrošināšanas interesēs; šie abi mērķi esot svarīgi vispārējo sabiedrības interešu mērķi budžeta un nodokļu jautājumus Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta e) apakšpunkta izpratnē [..]. Senāts gan, ņemot vērā AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunkta formulējumu un likuma pamatojumu, pieņem, ka likumdevējs galvenokārt gribēja izmantot Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta j) apakšpunktā ietverto izslēgšanas klauzulu.

Par to no sistēmas viedokļa liecina tas, ka tas uz Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta d)–h) apakšpunktā ietvertajām izslēgšanas klauzulām ir atsaucies (tikai) citās tiesību normās, piemēram, AO 32. b panta 1. punkta 1) apakšpunktā, uz kuru norāda AO 32.c panta 1. punkta 1) apakšpunkts. Neņemot vērā minēto, katrā ziņā nevar viennozīmīgi izslēgt, ka AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunkts pakārtoti var tikt balstīts arī uz Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta e) apakšpunktu.

- 24 Tomēr šajā lietā šis pieņēmums tiek apšaubīts. Lūgtajai nodokļu informācijai ir nozīme nevis saistībā ar materiāltiesiskajiem nodokļu prasījumiem, bet gan galvenokārt saistībā ar no tiesību maksātnespējas jomā viedokļa svarīgo maksājuma plūsmu kā konkrētajā gadījumā apstrīdamiem tiesiskajiem darījumiem *InsO* 129. panta 1. punkta izpratnē. Tāpēc pret finanšu iestādi vērstais maksātnespējas administratora prasījums par atbilstoši tiesībām maksātnespējas jomā apstrīdēto maksājumu atmaksu nav pieskaitāms pie prasījumiem, kas izriet no nodokļu saistībām. Ar maksātnespēju pamatotu atcelšanas prasījumu sekas ir tikai kreditoriem nelabvēlīgu tiesisko darījumu spēkā neesamība, taču ne to pamatā esošā pienākuma spēkā neesamība. Drīzāk apstrīdēta maksājuma – šajā gadījumā nodokļu prasījums – juridisko pamatu ar maksātnespēju pamatots atcelšanas prasījums neskar. Atbildētājam ir jāatmaksā maksājums, kuru tam ir veicis maksātnespējīgais parādnieks, taču viņam joprojām paliek vispirms izpildītais un tagad neapmierinātais [orig. 13. lpp.] prasījums (*InsO* 144. panta 1. punkts), ko tas var reģistrēt maksātnespējas pasīvā [...]. Tāpēc AO 32.c panta 1. punkta 2) apakšpunkta mērķis nodrošināt finanšu iestāžu un citu kreditoru vienlīdzību gan skar valsts finanšu intereses, jo finanšu iestādei attiecīgā gadījumā ir jāatmaksā saņemtie nodokļu maksājumi un ir jāreģistrē tās prasījumi maksātnespējas pasīvā. Taču tas, vai interese sevi aizsargāt no “atmaksas” ir atzīstams “svarīgs mērķis” Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta e) apakšpunkta izpratnē, ir vismaz strīdīgi, it īpaši tādēļ, ka tieša saikne ar vienlīdzīgu un likumīgu aplikšanu ar nodokļiem un nodokļu ieņēmumu nodrošināšanu katrā ziņā nav acīmredzama. Arī valsts likumdevējs – kā to parāda AO 32.a panta 2. punkta tiesību norma, uz kuru notiek atsaukšanās AO 32.b panta 1. punkta otrajā teikumā – šajā ziņā bija iztēlojies galvenokārt citus gadījumus.

[..]